

INSTRUCȚIUNE NR. 1/2023

Având în vedere prevederile:

- Deciziei de punere în aplicare a Comisiei nr. 9125 din 02 decembrie 2022 de aprobare a programului „Tranziție Justă”, sprijinit din Fondul pentru o tranziție justă în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică”, pentru regiunile Dolj, Gorj, Hunedoara, Mureș, Prahova și Galați din România;
- Regulamentului (UE) 2021/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului pentru o tranziție justă,
- Hotărârii de Guvern nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- Ghidului solicitantului pentru acțiunea „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” - componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă” din cadrul programului tranziție justă 2021 - 2027;
- Poziția exprimată de către Comisia Europeană, Directoratul General pentru Politici Regionale și Urbane (DG Regio), Unitatea pentru România și Croația, în data de 13.11.2023, conform căreia utilajele mobile non rutiere de tipul buldozere, excavatoare și alte utilaje autopropulsate, nu sunt eligibile, ca urmare a aplicării art. 9, lit. d) din Regulamentul 1056 / 2021, în cazul în care sunt propulsate de motoare care folosesc arderea combustibililor fosili, excludere care se aplică tuturor apelurilor de proiecte din cadrul Programului, inclusiv în contextul investițiilor pentru IMM-uri;

Luând în considerare prevederea din Preambulul Ghidul solicitantului pentru acțiunea „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” - componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă” din cadrul programului tranziție justă 2021 - 2027, aprobat prin ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4003/20.10.2023, conform căreia aspectele cuprinse documentul respectiv ce derivă din PTJ 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Tranziție Justă (AM PTJ) cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică, aplicarea principiilor privind tratamentul egal și nediscriminarea solicitanților la finanțare;

În considerarea îndrumărilor comunicate de Comisia Europeană privind aplicarea unor prevederi din cadrul regulamentelor UE referitoare la eligibilitatea unor categorii de cheltuieli și necesității clarificării unor interpretări ale prevederilor anterior menționat, precum și în baza prevederilor secțiunii 13.2 din cadrul Ghidului solicitantului pentru acțiunea „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” - componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă” din cadrul programului tranziție justă

2021 - 2027, aprobat prin ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4003/20.10.2023, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), prin Autoritatea de Management pentru Programul Tranziție Justă poate să emită clarificări/interpretări a prevederilor respectivului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/completeze prevederile acestuia;

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene emite următoarea

INSTRUCȚIUNE

Art. 1 Nu reprezintă cheltuieli eligibile în cadrul Programului „Tranziție Justă” cheltuielile cu achiziția de echipamente/utilaje/vehicule care funcționează pe bază de combustibili fosili, inclusiv utilaje mobile non rutiere de tipul buldozere, excavatoare și alte utilaje, autopropulsate de motoare care folosesc arderea combustibililor fosili.

Art. 2 Nu reprezintă cheltuieli eligibile în cadrul Programului „Tranziție Justă” cheltuielile cu investiții legate de achiziția de sisteme noi /părți componente/ înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili și achiziția de sisteme noi /părți componente/ înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de gaz.

Art. 3 Referitor la secțiunea 5 Condiții de eligibilitate, criteriile de eligibilitate și de selecție, care privesc aspecte legate de anul de referință al situațiilor fiscale, se referă la anul fiscal anterior deschiderii apelului de depunere de proiecte (2022). În acest sens, dacă pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare intervine încheierea unui nou an fiscal (pentru proiectele depuse în anul 2024), solicitantul va da o declarație cu privire la menținerea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru anul fiscal 2023, privind numărul minim mediu de salariați, numărul mediu de salariați existent în anul fiscal 2022, precum și profitul din exploatare. În cazul în care, AMPTJ/OIPTJ constată pe baza documentelor justificative că pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare pentru proiectele depuse în anul 2024, nu se păstrează numărul minim mediu de salariați, numărul mediu de salariați existent în anul fiscal 2022, profitul din exploatare și pentru anul fiscal 2023, neîncadrarea solicitantului în criteriul privind întreprinderile în dificultate, precum și nerespectarea altor criterii de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului, își rezervă dreptul să respingă cererea de finanțare.

Art. 4 Referitor la secțiunea 5.4.2 Categori și plafoane de cheltuieli eligibile, în categoria de cheltuieli Servicii de proiectare, nu sunt considerate eligibile subcategoria **cheltuielilor legate de tema de proiectare și studiu de fezabilitate**, acesta din urmă elaborându-se pentru proiecte majore de investiții, cu excepțiile de la art. 6 alin. (2) din HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice. Precizăm că, dacă proiectul include cheltuieli cu serviciile de consultanță finanțabile prin ajutor de minimis valoarea eligibilă nu poate depăși 7% din valoarea eligibilă totală a investiției.

Art. 5 În cadrul apelului de proiecte subcategoria *cheltuielilor aferente activităților de transfer de abilități/competențe/cunoștințe de cercetare-dezvoltare* sunt incluse în categoria cheltuielilor eligibile cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare - se includ cheltuieli pentru calificare, recalificare, formare continuă - perfecționare sau specializare, pentru activitatea de producție, comercializare și internaționalizare, dezvoltare de competențe privind managementul afacerii și tehnologice pentru angajații aferenți locurilor de muncă nou create, în special pentru obținerea de competențe verzi sau competențe în domeniile și sectoarele emergente identificate conform ghidului solicitantului.

Art. 6 Referitor la criteriul D1 din Grila de evaluare tehnico-financiară pentru investiții productive în IMM, inclusiv pentru apelul dedicat ITI Valea Jiului, cu privire la măsurile din cadrul proiectului care contribuie în mod substanțial la obiectivele de mediu, facem următoarea clarificare: se acordă punctaj suplimentar *măsurilor pentru minimizarea la sursă a deșeurilor rezultate din activitatea/activitățile proiectului de dezafectare/dezmembrare pentru creșterea gradului de recuperare, reutilizare și reciclare (nu se referă la introducerea acestora în fluxul de producție).*

Art. 7 Justificarea respectării condiției de eligibilitate din cadrul apelului de proiecte cu privire la faptul că proiectul nu include activități care fac în mod direct obiectul unui aviz motivat al Comisiei cu privire la o încălcare în temeiul art. 258 din TFUE care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor sau desfășurarea acestuia, se va verifica în perioada de contractare de către AMPTJ sau OIPTJ, după caz, în baza avizelor motivate transmise de către MAE ca urmare a protocolului existent între MIPE și MAE.

Art. 8 Referitor la criteriul B.1, pct. 2 din Grila de verificare în etapa de contractare se va verifica că societatea nu a avut activitatea suspendată temporar oricând în anul curent depunerii cererii de finanțare, după caz (2023/2024) și în anul fiscal anterior (2022/2023), în conformitate cu informațiile preluate de la Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC), întrucât, în cadrul apelului de proiecte, data până la care pot fi depuse cereri de finanțare este 20.03.2024, ora 24:00, în sistemul informatic MySMIS 2021/SMIS2021+. De asemenea, la pct. 3 se va verifica, după caz, că societatea a înregistrat profit din exploatare (>0 lei) în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare (2022/2023), după caz.

Art. 9 Pentru verificarea criteriului D2 din cadrul Grilei de evaluare tehnico-financiară pentru investiții productive în IMM, inclusiv pentru apelul dedicat ITI Valea Jiului, cu privire la faptul că investiția include măsuri suplimentare față de minimul legal cu privire la asigurarea egalității de șanse și tratament sau a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, în ceea ce privește accesul acestora la infrastructură și operarea de către acestea a echipamentelor și utilajelor, AMPTJ/OIPTJ în procesul de evaluare tehnico-financiară va avea în vedere următoarele prevederi legislative în corelare cu cele din Ghidul Solicitantului, astfel Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, art. 9 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, Normele metodologice din 14 martie 2007 de aplicare a prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap la Capitolul III, Secțiunea a 5-a, transpunerea în legislația internă a cerințelor europene de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (pentru transpunerea

Directivei (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor).

Art. 10 În cazul criteriului C din cadrul Grilei de evaluare tehnico-financiară pentru investiții productive în IMM, inclusiv pentru apelul dedicat ITI Valea Jiului, viabilitatea proiectului și calitatea planului de afaceri se corelează cu perioada de durabilitate a proiectului (3/5 ani, după caz), prevăzută în Ghidul Solicitantului¹, astfel raportarea se face la indicatorii financiari la 3/5 ani de la finalizarea investiției. De asemenea, la criteriul C1, lit a), b) se va avea în vedere *rata lichidității curente*, pentru obținerea punctajului suplimentar.

Art. 11 La depunerea cererii de finanțare, solicitantul va da o Declarație privind eligibilitatea TVA pe propria răspundere, în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului, dacă legislația cu privire la TVA nu prevede un model standard. În cazul în care, pe parcursul procesului de contractare și implementare a proiectului vor intra în vigoare prevederile legale cu privire la completarea și transmiterea de către solicitant a Declarației privind eligibilitatea TVA, model standard, solicitantul va actualiza declarația TVA conform modelului prevăzut.

Art. 12 În cadrul apelului de proiecte drepturile reale principale asupra imobilului identificat ca loc de implementare al proiectului sunt interpretate și identificate în raport cu criteriile de eligibilitate prevăzute în cadrul Ghidului solicitantului, a hotărârilor CM PTJ, a prevederilor legale în vigoare, respectiv OUG 23/2023, la data deschiderii apelului de proiecte.

Art. 13 Prevederile prezentei instrucțiuni nu sunt de natură să modifice/completeze prevederile Ghidului solicitantului pentru acțiunea „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” - componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă” din cadrul programului tranziție justă 2021 - 2027, aprobat prin ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4003/20.10.2023, ci sunt de natură să asigure clarificarea unor prevederi ale acestuia prin raportare la prevederile ghidului menționat, inclusiv ale anexelor acestuia, a schemei de măsuri de ajutor de stat și de minimis aplicabile și respectiv ale prevederilor legale în vigoare și ale hotărârii CMPTJ de aprobare a criteriilor asociate acțiunii, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14 Prezenta Instrucțiune va intra în vigoare la data publicării pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (<https://mfe.gov.ro/>, <https://mfe.gov.ro/ptj-21-27/>).

Aprobat,

Adrian CÂCIU

Ministrul investițiilor și proiectelor europene

¹ proiectele cu o valoare a finanțării nerambursabile cuprinsă între 5.000.000 Euro -8.000.000 Euro, caracterul durabil va fi asigurat pentru o perioadă de 5 ani calculată de la plata finală în cadrul proiectului sau în termenul prevăzut de ajutorul de stat, oricare intervine ultimul, în zona vizată de apel.